

Nebývá v Astropisu zvykem (vlastně se to ještě nestalo), abychom Vám představovali komerční filmovou produkci, ale o americkém filmu *Apollo 13* se nezmínit prostě nedá.

Kdo by neznal historii kosmické lodi *Apollo*, která startovala dne 11. dubna 1970 s trojčlennou posádkou na palubě a nevyzpytatelným číslem třináct.

Astronauté, kteří měli přistát na Měsíci se museli kvůli výbuchu v kyslíkové nádrži vrátit na Zemi bez měsíčního přistání, během dramatického letu, který kdysi sledova se zatajeným dechem celý svět.

Pokud chcete znovu zažít atmosféru, která provázela let *Apollo 13* v letovém středisku v Houstonu a pokud chcete být na palubě *Apollo* spolu s astronauty Lovellem, Swigertem a Haisem, potom byste na tento film měli určitě zajít.

Zúčastnil jsem se promítání filmu *Apollo 13* pro odbornou veřejnost, kde byl přítomen i první a zatím poslední český (potažmo československý) kosmonaut Vladimír Remek.

Našemu jedinému kosmonautovi, který ve vesmíru strávil osm dní a je u nás odborníkem na slovo vzatým, se film velmi líbil a zejména oceňil jeho hodnověrnost v situacích. Překvapila ho dokonalá iluze beztižného stavu a líbilo se mu, že film není lacinými momenty nijak přikrášlován. Myslím, že z podobných důvodů se film líbí i veřejnosti. Například scény v beztižném stavu byly natáčeny ve skutečném beztižném stavu během letu letadla KC 165, a tak bylo

docíleno mimořádného úspěchu příslušných scén.

Co se týče psychického stavu posádky, Vladimír Remek se domnívá, že byl ve filmu příliš zdramatizován.

Na závěr položil Astropis Vladimíru Remkovi tři otázky:

Astropis: Pane inženýre, měl jste při svém letu s sebou nějaké předměty, o kterých budete po návratu moci říkat, že byly v kosmu a mohl je potom ukazovat, případně někomu věnovat?

VR: Takových věcí jsem měl celou řadu. Vzal jsem si s sebou několik pohlednic měst, kde jsem se buď narodil a nebo učil, takže např. České Budějovice, Brno, Košice. Tyto pohlednice jsem si nechal i orazítkovat a od všech podepsat.

Také jsem měl figurku Švejka, kterou jsem věnoval tehdejšímu veliteli komplexu Romančenkovi.

Malou panenku ve slováckém kroji jsem přivezl mému kolegovi, který mi dělal náhradníka.

Rozhodování o tom, kdo poletí je věčný problém a navíc když jde o životní sen ... takže navíc jsem s sebou měl zhruba stejnou sumu věcí, které jsem po přistání dal svému kolegovi, který neletěl.

Astropis: Ve filmu *Apollo 13* je na poslední chvíli vyměněn jeden člen ze tříčlenné seštranné posádky, která společně dlouho cvičila. Myslel bych, že se vymění celá posádka. Jak to vlastně v praxi vypadá?

VR: Ve filmu to tak neudělali, ale obvykle se opravdu měnila celá posádka, i když to není pravidlem.

Od doby, kdy jsem letěl, zvláště v sovětské části programu, jsem měl možnost poměrně dost se dozvědět. Bývalo pravidlem, že se měnila celá osádka a nastoupila záložní.

Přesto zrovna v době, kdy jsme se my připravovali ke startu letěla posádka, která se nespojila se stanicí, takže nesplnila to hlavní - práci na stanici. Po návratu na Zemi se zkoumala příčina, a protože oba kosmonauté letěli poprvé, nedal se vyloučit podíl nezkušenosti a následovalo velitelské rozhodnutí, že všechny další osádky, které se připravovaly několik měsíců, se rozdělily, znovu rozčlenily a sestavily podle klíče, aby v každé osádce byl jeden kosmonaut, který už letěl a může být druhý, který ještě neletěl.

Takže byly i takové změny se dělaly.

Astropis: Když se vrátím k atmosféře filmu. Báli jste se také před svým letem, že by se mohlo stát něco podobného, jako se stalo astronautům *Apollo 13*, nějaká závada, jejíž vyřešení by bylo takto dramatické?

VL: Skoro při každém kosmickém letu se stalo něco, nějaká mimořádnost. Samozřejmě tato byla nejvíce známá, protože byla velice dramatická, rozvíjela se mnoho dnů a oni se na konci vrátili. Přesto v každém letu je něco, co tam nepatří.

Většinou na tuto otázku odpovídám: pokud dospělý člověk řekne, že v životě nepocítil strach, tak buď není normální nebo nemluví pravdu.

Strach je věc normální a přirozená každému člověku.

Jsou samozřejmě momenty, kdy si něco uvědomíte, ale ne proto, aby jste se rozklepal a seděl a nemohl nic dělat. Bezprostředně před startem, když jsme čekali na startovací okno, mě hlavou proběhl celý dosavadní život. Myslí mi také proběhly nedávné smrtelné havárie, ke kterým v době našeho letu v Rusku došlo, ale ne proto, že bych se klepal, spíš, že si to člověk uvědomí.

Myslím si, že nejen zájemci o kosmonautiku z řad našich čtenářů ocení nespornou objektivní kvalitu filmu, který se objevil právě pětadvacet let po skutečné události.

**Připravil a s V. Remkem
rozmlouval Radek Mašata.**